

СТАНОВИЩЕ

от

Проф. д-р Миглена Димитрова Георгиева, д.м.
Катедра по педиатрия,
Медицински университет „Проф. Д-р П. Стоянов“-Варна
на дисертационния труд на тема:

„КОСТНО ЗДРАВЕ ПРИ ЦЕЛИАКИЯ В ДЕТСКА ВЪЗРАСТ“

на д-р Йоана Дянкова Дянкова - докторант по докторска програма „Педиатрия“ към Катедрата по педиатрия при Медицинския университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“-Варна за присъждане на образователно-научна степен **„Доктор“** в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина и научна специалност „Педиатрия“

Определена съм да изготвя настоящото становище съгласно Решение на Научното жури за публичната защита на този дисертационен труд, назначено със заповед на Проф. Валентин Любомиров Игнатов, д.м., Ректор на Медицинския университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“-Варна № Р-109-476/13.12.2022 г., в съответствие с Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за развитието на академичния състав в Медицинския университет-Варна.

Дисертационният труд съдържа 140 стандартни машинописни страници. Структурата му отговаря на изискванията за подобен научен труд и включва следните раздели:

- Въведение - 1 стр.
- Литературен обзор - 40 стр.
- Цел, задачи и работна хипотеза - 1 стр.
- Материал и методи - 8 стр.
- Собствени резултати - 41 стр.
- Обсъждане - 19 стр.
- Заклучение - 2 стр.
- Изводи - 1 стр.
- Литература -16 стр.

Списък на публикациите, свързани с дисертационния труд - 1 стр.

Приложение - 4 стр.

Дисертационният труд е онагледен със 79 таблици, 31 фигури и едно приложение. Списъкът на цитираната литература съдържа общо 203 заглавия, от които 11 на кирилица и 192 на латиница. Докторантката е първи автор в три колективни статии по темата на дисертацията. Те са публикувани през 2018 г. и 2019 г., като две от тях са отпечатани в специализираното списание „Педиатрия“ и са реферирани в информационния портал *Scopus*.

Дисертационният труд е посветен на актуална тема с несъмнено медико-социално значение. Нарастващата заболяемост от целиакия изисква своевременна и прецизна диагностика, позволяваща ефективно дългогодишно лечение.

В литературния обзор е направен задълбочен анализ на достъпната чужда и българска литература по тази интердисциплинарна проблематика.

Целта на дисертацията е формулирана ясно - да се оцени и проследи костното здраве при децата с новодиагностицирана или с вече поставена диагноза на целиакията. За изпълнението на тази цел са дефинирани шест конкретни задачи. Последната задача е особено ценна в практическо отношение - да се разработи алгоритъм за поведение при проследяването на децата с целиакия и костни нарушения.

Д-р Йоана Дянкова провежда тригодишно изследване от типа „случай-контрола“ при общо 79 деца, 49 момичета и 30 момчета с това заболяване и за 65 контролни деца, 36 момичета и 29 момчета. Касае се за съпоставяне както на редица антропометрични, клинични, серологични и лабораторни показатели, така и на резултатите от съвременни образни изследвания (на костната възраст и с двойно енергийната рентгенова абсорбциометрия) и два нови костни биомаркера (остеокалцин, маркер за образуване на кост и остеопротегерин, маркер за костна резорбция), изследвани за първи път в България за оценка на костното здраве при болните и здравите деца.

Изследванията на болните са проведени при първото посещение при лекаря и след шестмесечно спазване на строга безглутенова диета и субституиращо лечение с vit. D и

калциеви препарати. Получените многобройни данни са обработени с подходящи статистически методи.

В шест глави в раздела „Собствени резултати“ са систематизирани резултатите от редица разпределения на анализирани болни и здравите лица. Те са много добре илюстрирани с голям брой таблици и фигури.

Според д-р Йоана Дянова ранните показатели за засягането на костите при децата с целиакия могат да се използват успешно при проследяването на пациентите в хода на лечението и да се предложат за „златен стандарт“. Тя установява благоприятното влияние на споменатото по-горе терапевтично поведение върху малабсорбционния синдром и показателите на костния метаболизъм при децата с целиакия.

Докторантката представя оригинално разработен от самата нея алгоритъм за диагностично поведение в хода на проследяването на децата с целиакия и костни нарушения, който може да се използва в българската педиатрична гастроентерологична клинична практика.

Собствените резултати на докторантката се обсъждат и съпоставят с данните от достъпната чужда литература по тази проблематика в пет глави.

Научните постижения на докторантката се обобщават научно обосновано в пет конкретни извода.

Приемам формулираните два оригинални научно-приложни приноса и три приноса с потвърдителен характер.

Авторефератът отговаря напълно на изискванията.

Според мене представеният за становище дисертационен труд, озаглавен „Костно здраве при целиакия в детска възраст“, е оригинална разработка на д-р Йоана Дянова.

Тя притежава солидни теоретични познания и професионални умения по педиатрична гастроентерология. При това тя доказва, че е способна да провежда самостоятелно научни проучвания с комплексен характер.

Въз основа на по-горе изложените констатации бих искала да предложа на уважаемите членове на Научното жури да присъдят образователно-научната степен „Доктор“ на д-р Йоана Дянова Дянова.

гр. Варна, 23.12.2022г.

(Проф. д-р Миглена Димитрова Георгиева, д.м.)